

VLAEMSCH (chez moi)

SIDI LARBI CHERKAOUI / EASTMAN

“ Geografisch gezien is Vlaanderen een kruispunt van indrukken waar allerlei identiteiten als een tussenfiguur gestalte krijgen.”

- Sidi Larbi Cherkaoui –

LIEDTEKSTEN

Mílle quingéntis (Jacob Obrecht)

Mílle quingéntis vérum bis sex mínus
ánnis
VírGINE progéniti lápsis ab orígine Chrísti,
Sicílides fl érunT Múse,
dum Fáta tulérunt
Hóbrecht Guillérmum, mágna probitáte
decórum,
Cecílie ad féstum, qui Cecíliam peragrávit
Oram;
ídem Orphéicum Músís Jácobum
generávit.
Ergo dúlce mélos succentórum chórus
álme
Cóncine ut ad célos sit vécta ánima
et dáta pálme.
Amen
Cantus firmus:
Réquiem aetérnam dóna éis, Dómine,
et lux perpétua lúceat éis.

Nadat vijftienhonderd min twee keer zes
jaar verstreken
sinds de geboorte van Christus,
het nageslacht van de Maagd,
weenden Siciliaanse Muzen toen het
Noodlot Guillermus Obrecht weg nam,
getooid met grote waardigheid,
Op het feest van Cecilia, hij die reisde
door de Ceciliaanse kust;
dezelfde verwekte de Orfische Jacob voor
de Muzen.
Daarom een zoet lied, zacht begeleidend
koor,
zingen, dat zijn ziel naar de hemel mag
worden gedragen en de palm gegeven.
Amen.
Cantus firmus :
Geef hen eeuwige rust, O Heer,
en moge eeuwig licht op hen schijnen.

Leo Flandricus (Piet Stryckers)

De tijd verslindt de steden,
geen tronen blijven staan:

De legerbenden sneven,
een volk zal nooit vergaan.

De vijand trekt te velde,
omringd van doodsgevaar.

Wij lachen met zijn woede,
de Vlaamse Leeuw is daar

Hij scheurt, vernielt, verplettert,
bedekt met bloed en slijk

En zegepralend grijnst hij
op 's vijands trillend lijk.

Wij lachen met zijn woede,
de Vlaamse Leeuw is daar.

Soleil qui tout voit (Le Rat)

Soleil qui tout voit,
par ma foi,
il ne faut pas que je le nie.
Je suis quasi jaloux de toi;
pourquoi regardes-tu mon amie
si dans dix millions pris l'envie,
la lune en laissa le cieux.
Je crains qu'en son amour te lie,
car un soleil mérite mieux.

Zon die alles ziet,
door mijn geloof,
Ik moet het niet ontkennen.
Ik ben bijna jaloers op je;
waarom kijk je naar mijn vriend
als in tien miljoen genomen afgunst,
verliet de maan de hemel.
Ik vrees dat haar liefde u bindt,
want een zon verdient beter.

Triste départ (Nicolas Gombert)

Triste départ m'avoit mis en douleur,
mon corps estoit plus froit
qui n'est le marbre,
transi de dueil
et sechant comm'ung arbre,
ma face'avoit perdu toute couleur

Een droevig vertrek had me pijn gedaan,
mijn lichaam was meer gebarsten
dan het marmer,
verdoofd van de pijn
en droog als een boom,
mijn gezicht had alle kleur verloren.

't Is Vlaams, 't trekt op geen kloten (Wannes Van de Velde)

Als ik een liedje zing op straat,
weloverdacht en in de maat,
dan ken 't wel eens gebeuren
dat er een wandelaar passeert
die daar z'n eigen in geneert
en me dan af wil keuren.
Zijn argument is zeer bekend,
g' hoort het van Zepperen tot Gent,
van Heverlee tot Schoten:
" 't Is Vlaams, 't trekt op geen kloten..."
Nadat ik tussen feestkrakeel
in 't Brabants dorp Londerzeel
een beetje had gezongen,
kwam er 'n Brabander naar mij
die zei: "Meneer, hoe durft gij,
en wel uit volle longen
hier zingen voor een volle zaal,
en dan nog in uw eigen taal?"

Dat vind ik straffe stoten
want Vlaams trekt op geen kloten..."
'k Ging overlest in Denderleeuw
langs 't Vlaams kafeeke "Vlaamse Leeuw."
En 'k hoorde ze daar zingen.
Niet over Vlaamse gaai of spreeuw,
niet van den blauwvoet of meeuw,
maar over Duitse dingen.
En zeg nu niet dat 'k er om lieg:
ze zongen liekes van de krieg.
Het Vlaams dat werd verstoten
want da' trok op geen kloten...
De laatste tijd staat het wel fijn
zo een cultuurmodel te zijn door ABN te spreken.
Wie gaarne schijncultuur verwekt
spreekt nu een Hollands dialect.
Verkoopt Oranje-streken.
Zo krijgt ons volk één, twee, drij
een splinternieuw complexke bij.
Want volgens de groten
betekent Vlaams geen kloten...

Het bedruckte wijf (Gheerkin de Hondt)

Het was my wel te voren gezeyt
dat hy was van stutzaerts bende,
Zyn spel my nu niet langher en greyt
in 'tbeginsel noch in 'teynde,
Waer ick my keere waer ick my wende
Myn man en is niet wel myn vriend,
Een oudt gryzaert dat ick hy noit en kende
Want hy en hebt niet dat my dient.

Douce Dame Jolie (Guillaume de Machaut)

Douce dame jolie
Pour dieu ne pensés mie
Que nulle ait signorie
Seur moy fors vous seulement.
Qu'adès sans tricherie
Chierie
Vous ay et humblement
Tous les jours de ma vie
Servie
Sans villain pensement
Helas! et je mendie
D'esperance et d'aïe,
Dont ma joie est fenie
Se pitié ne vous en prent
Douce dame jolie
Pour dieu ne pensés mie
Que nulle ait signorie
Seur moy fors vous seulement.
Mais vo douce maistrie.
Mon cuer si durement
Qu'elle le contralie
Et lie
En amour tellement
Qu'il n'a de riens envie
Fors d'estre en vo baillie;
Et se ne li ottrie.
Vos cuers nul aligement
Douce dame jolie
Pour dieu ne pensés mie
Que nulle ait signorie
Seur moy fors vous seulement.
Et quant ma maladie
Garie
Ne sera nullement
Sans vous, douce anemie
Qui lie
Estes de mon tourment
A jointes mains deprie
Vo cuer, puis qu'il m'oublie

Que trempement m'ocie
Car trop languis longuement
Douce dame jolie
Pour dieu ne pensés mie
Que nulle ait signorie
Seur moy fors vous seulement

Lieve mooie dame
In godsnaam, denk niet
Dat niemand over mij heerst
behalve jij
Dat zonder bedrog
gekoesterd
ik je heb en nederig
Al de dagen van mijn leven
Geserveerd
Zonder aan schurkenstreken te denken
Helaas! Ik smeed
voor hoop en van troost;
Mijn vreugde zal verdwijnen
Als je geen mededogen met me hebt
Lieve mooie dame
In godsnaam, denk niet
Dat niemand over mij heerst
behalve jij
Maar je lieve heerschappij
heerst zo hard over mijn hart
dat het tegenwerkt
En bindt

Crudel Acerba (Jacques Arcadelt)

Crudel, acerba, inexorabil Morte,
cagion mi d'ài di mai
non esser lieto,
ma di menar tutta mia vita
in pianto,
e i giorni oscuri
et le dogliose notti.
I mei gravi sospir' non vanno in rime,
e 'l mio duro martir
vince ogni stile.

Zo verliefd
dat ik geen verlangen meer voel iets te
doen. Niets heeft nog zin
dan in je gezelschap te zijn
Maar jouw hart zit niet op één lijn
Lieve mooie dame
In godsnaam, denk niet
Dat niemand over mij heerst
behalve jij
En wanneer mijn ziekte
geneest
Zal ik helemaal nergens zijn
Zonder jou, zoete vijandin
Wie geniet er
van mijn kwelling
handen samen in gebed
Je hart, dat mij vergeet
dat het mij doodt
Te lang weggekijnd
Lieve mooie dame
In godsnaam, denk niet
Dat niemand over mij heerst
behalve jij

Wrede, bittere, onverbiddelijke Dood,
je geeft me reden om nooit gelukkig te
zijn,
maar om mijn hele leven in geweent te
leiden,
in donkere dagen
en treurige nachten.
Mijn diepe verzuchtingen rijmen niet,
en mijn harde martelaarschap
overwint elke stijl.

Tister's song

Bana mboka bayo lele
Bakana nyango mama lela o
Bana mboka bayo lele
Bakana nyango mama lela o
Yo yo yo yoyo
Yo yo yo yoyo
Bilima e yo yo yo
Yo yo yo yoyo
Yo yo yo yoyo
Bilima e yo yo yo
Litoli yo litoli yo yo
Litoli yo litoli yo yo
Bana mboka bayo lele
Bilima e yo yo yo
Bana mboka bayo lele
Bilima e yo yo yo
Likambo lokita o wayé
Bakana nyango mama lela o
Bango wana ba yeyi
Bango wana ba yeyi

De mensen van het dorp
hebben goed nieuws ontvangen.
De vroedvrouw begeleidt de moeder.
De mensen van het dorp
hebben goed nieuws ontvangen.
De vroedvrouw begeleidt de moeder.
Spoedig zal de tweeling er zijn
Spoedig zal de tweeling er zijn
We wachten, we wachten
We wachten, we wachten.
De mensen van het dorp
hebben goed nieuws ontvangen
Binnenkort zal de tweeling er zijn
De mensen van het dorp
hebben goed nieuws ontvangen.
Spoedig zal de tweeling er zijn
Het nieuws dat de tweeling er is.
De vroedvrouw begeleidt de moeder
Ze zijn aangekomen
Ze zijn aangekomen

Marieke (Jacques Brel)

Ay Marieke Marieke je t'aimais tant
Entre les tours de Bruges et Gand
Ay Marieke Marieke il y a longtemps
Entre les tours de Bruges et Gand
Zonder liefde warme liefde
Waait de wind de stomme wind
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee de grijze zee
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht het donk're licht
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ay Marieke Marieke le ciel flamand
Couleur des tours de Bruges et Gand
Ay Marieke Marieke le ciel flamand
Pleure avec moi de Bruges à Gand
Zonder liefde warme liefde
Waait de wind c'est fini
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee déjà fini
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht tout est fini
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ay Marieke Marieke le ciel flamand
Pesait-il trop de Bruges à Gand
Ay Marieke Marieke sur tes vingt ans
Que j'aimais tant de Bruges à Gand
Zonder liefde warme liefde
Licht de duivel de zwarte duivel
Zonder liefde warme liefde
Brandt mijn hart mijn oude hart
Zonder liefde warme liefde
Sterft de zomer de droeve zomer
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ay Marieke Marieke revienne le temps
Revienne le temps de Bruges et Gand
Ay Marieke Marieke revienne le temps

Où tu m'aimais de Bruges à Gand
Ay Marieke Marieke le soir souvent
Entre les tours de Bruges et Gand
Ay Marieke Marieke tous les étangs
M'ouvrent leurs bras de Bruges à Gand
De Bruges à Gand
de Bruges à Gand

Ah Marieke Marieke ik hield zoveel van je
Tussen de torens van Brugge en Gent
Ah Marieke een lange tijd geleden
Tussen de torens van Brugge en Gent
Zonder liefde warme liefde
Waait de wind de stomme wind
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee de grijze zee
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht het donk're licht
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ah Marieke Marieke de Vlaamse hemel
Kleur van de torens van Brugge en Gent
Ah Marieke Marieke de Vlaamse hemel
Huil met mij van Brugge naar Gent
Zonder liefde warme liefde
Waait de wind, het is voorbij
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee, al voorbij
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht, alles is voorbij
En schuurt het zand over mijn land

Archi statue (Gasparo Pratoneri)

Archi statue trofei colossi
e marmi,
Palme, trionfi
e spoglie oppime e rare,
Communi pregi fù delle
vostr' armi,
Hor vi portan' in ciel glorie
piu chiari,
Mostrandovi quà giù
le prose e i carmi,
Nume lui de la terra e voi del mare.

Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ah Marieke Marieke de Vlaamse hemel
Was het te zwaar van Brugge naar Gent
Marieke Marieke op je twintig jaar
waar ik zo van hield van Brugge tot Gent
Zonder liefde warme liefde
Lacht de duivel de zwarte duivel
Zonder liefde warme liefde
Brandt mijn hart mijn oude hart
Zonder liefde warme liefde
Sterft de zomer de droeve zomer
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland
Ah Marieke kom terug naar de tijd
naar de tijd van Brugge en Gent
Ah Marieke kom terug naar de tijd
Toen je van me hield van Brugge tot Gent
Ah Marieke Marieke in de avond zo vaak
Tussen de torens van Brugge en Gent
Ah Marieke Marieke alle vijvers
Openen hun armen voor mij van Brugge
tot Gent
Van Brugge naar Gent

Bogen, standbeelden, trofeeën, kolossen
en marmer,
palmen, triomfen
en een kostbare veldheersbuit,
Uw wapens hebben zich samen
verdienstelijk geuit,
en stralende glorie in de hemel brengen zij
u nu,
Voor u vertonen zich de proza en de
gedichten hier benêe,
Hij, de god van de aarde, en u van de zee.

Slaet op den trommele (A. Vos)

Slaet op den trommele van dirredomdeine,
slaet op den trommele van dirredomdoes,
slaet op den trommele van dirredomdeine,
Vive le Geus is nu de leus.

Spaensche pocken,
licht als sneeuw vlocken,
Spaensche pocken,
loos ende boos,
Spaensche pocken,
onder 's Paus rocken,
de Spaensche pocken
groeyen altoos.

De Spaensche Inquisitie,
voor Godt malitie,
de Spaensche Inquisitie,
als draecx bloet fel,
de Spaensche Inquisitie
ghe voelt punitie,
de Spaensche Inquisitie
ontvalt haer spel.

Vive le Geus! wilt christelick leven,
Vive le Geus! houdt fraye moet;
Vive le Geus! Godt behoed u voor sneven,
Vive le Geus! edel christen bloet.

Entre Vous Filles (Jacobus Clemens non Papa)

Entre vous filles de quinze ans,
Ne venez plus à la fontaine,
Car trop avez les yeux friants,
Tétin poignant, bouche riant,
connin mouflant,
Le coeur plus gai qu'une mistaine,
Entre vous filles de quinze ans,
Ne venez plus à la fontaine.

Jullie meiden van vijftien,
Kom niet meer naar de fontein,
Want jullie ogen zijn te dol,
Parmantige tepel, lachende mond,
mollige kont,
Het hart vrolijker dan een meesteres,
Jullie meiden van vijftien,
Kom niet meer naar de fontein.

Khalid's wiegelied

Yalla tnam Rima
Yalla yijîha
an-nawm
Yalla thebbe es-Salla
Yalla thebbe es-Sawm
Yalla tijîha al'awafi kel yawm
biyawm.
We et-tishtishi we
et-tishtishi
wa el-khawkh taht
el-mishmishi
wa kel ma hab el-hawa
laqtof la Rima mishmishe
He, he, he Lina
destik lakink 'irina
La nghassil tyab Rima,
wa nensherhon 'l-yasmina.

Oh Heer, help Rima slapen,
moge ze slaperig worden,
Moge ze opgroeien
en ervan houden om te bidden en te
vasten.
Oh God, laat haar elke dag gezonder
worden.
Ik zal je meenemen op een kleine reis
naar een plaats
waar er pruimen zijn onder de
abrikozenboom
en elke keer als de wind waait,
zal ik een abrikoos plukken voor Rima.
Hé Lina,
leen ons je waterketel en een kom
zodat we Rima's kleren kunnen wassen
en ze aan de jasmijnboom hangen.

Ic truere ende ic

Ic truere ende ic ben
van mijnnen alzo zieck,
En ic en can ghenesen niet.
Scoen lief dat doet ghij mij,
En anders niemant dan ghij.
Wat raet wildij mij gheven.
Wat raet wildij mij gheven.

Een gilde jent (Baston)

Een gilde jent

reet laest naer Ghent;

Hy was wel opgheseten

Op een magher peert nau tuerscap weert

Twas achter al bescheten

Besnot soe wast an syne muyle

Het had den ghanc ghelyc een ghuyle

Myn zinnen stout

hevet gesmout

Doen liept ghelyc een hinne

Ghetoemt onder die kinne.

Lief vrient

Blyft thuys!

Riep tquaet gespuys

Leefde Lanchals noch

hy schreef u inne

Or oiez (*écoutez maintenant*) (Guiard)

Or oiez
les introites de taverne
Jehan Gallet dormes
vous parmy vostre corps
sus debout,
sus debout allons boire,
au petit cerf, au petit cerf,
Jehan Gallet,
Jehan Gallet venez vous
en forte rage,
Jehan Gallet allons hucher
les compaignons,
marchez gay saint Leger
ou chemin,
Buquet, Benoist, Guiard,
maistre Jacques Severin,
gobelin, Pierre Mercher,
maistre Jacques le tigneulx,
saultez maupiteur,
venez y donc
ou ou ou irons boire du bon vin,
chez Jehan Baston, Jehan Baston,
toc toc tac toc tac tac
nous voulons boire d'autant largement
bonjour l'hoste, bonjour l'hostesse,
varlet, chambrière
donnez moy de l'eau pour mes mains
nettoyer,
laver les dens, laver les mains,
rainsons les dens
de vin blanc a desjuner,
du vin blanc d'Anjou
ou de Boyeux de collège.
Dominus Amen,
a desjuner la belle andouille,
les poys piles à l'eschinée,
il est par saint Jehan bon le jambon,
charlotte m'ameye, apetit nouveau,
pastes à la sauce chaude,
du vin de beaulne
mon ami ou de Passi,
c'est assez mangé de bouilly,
c'est assez mangé de bouilly.

Loop nu maar weg,
de taverne gebeden,
Jehan Gallet slaapt
heel diep tussen jullie in.
opstaan, opstaan,
om te gaan drinken
in het kleine hert, in het kleine hert,
Jehan Gallet,
Jehan Gallet kom je
in woede
Jehan Gallet roep
je kompanen
marcheer vrolijk, sint leger
op weg
Buquet, Benoist, Guiard,
Meester Jacques Severin,
goblin, Pierre Mercher,
meester Jacques le tigneulx,
zonder medelijden
kom dan hier
of zullen we goede wijn gaan drinken,
bij Jehan Baston, Jehan Baston,
toc toc tac toc tac tac
we willen enorm veel drinken
dag gastheer, dag gastvrouw,
bediende, kamermeisje
geef me wat water voor mijn handen,
maak ze schoon,
was de tanden, was de handen,
laten we de tanden spoelen
met witte wijn bij de lunch,
witte wijn uit Anjou
of van Boyeux de collège.
Dominus Amen,
om een mooie andouille te eten:
erwten gestampt op ribbetjes,
de ham is goed, bij de heilige Jehan,
heerlijke charlotte, vernieuwt de appetijt,
pasta met hete saus,
wijn uit Beaune,
mijn vriend, of van Passi,
genoeg pap gegeten,
genoeg pap gegeten.

Un capitaine (Antoine Barbé)

Un capitaine de pillards
qui se dict de Pierroie seigneur,
surprendre la ville d'honneur d'Anvers,
mais à son deshonneur se retira,
comme une escoufle se retira
vistement monstrant avoir peur.
On ne prend point tel chat
sans moufle.
En Franc'emmenit ses larrons
en ses faitz vilains parvers
Comprit aux princes et barons,
disant j'ay bruslé lieux divers,
j'ay pillé à tort et travers
j'ay passé Walhem, aussi Douffle,)
mais j'ay failli
à prendre Anvers.
On ne prend point tel chat sans moufle,
François,
si vos deux champions
Longeval et aussi Piroye,
avec cent millemorpions
avoient mis siège au cul maroye,
et fussent tous dedans sa roye
devant le trou qui si bien souffle,
il les souffleroit jusqu'à roye.
On ne prend point tel chat sans mouffle

Een kapitein van overvallers
die zichzelf Heer Pierroie noemde,
verraste de stad Antwerpen,
maar tot zijn schande trok hij zich terug,
als een zwaluw trok hij zich terug
zichtbaar angst tonend.
Je neemt zo'n kat niet zonder
handschoen.
En hij nam zijn dieven mee
met hun verachtelijke perverse streken
Begrijp de prinsen en baronnen,
zeggend dat ik op vele plaatsen heb
ingebroken,
in het wilde weg heb geplunderd
Ik passeerde Walhem, ook Douffle,
maar Antwerpen innemen lukte me niet.
Je neemt zo'n kat niet zonder
handschoen.
François, als jouw twee kampioenen
Longeval en ook Piroye,
Maroye hadden belegerd,
en ze allemaal in zijn kasteel waren
voor het gat dat zo goed blaast,
zou hij ze omver blazen tot in Roye.
Je neemt zo'n kat niet zonder
handschoen.

De Flamingant ne me traîtez pas (Wannes Van de Velde)

Dans mon pays de Flandre maltraité
par guerres ravageuses
Et des périodes troubleuses,
la terre est silencieuse.
De flamingant ne me traîtez,
être Flamand, c'est dur assez.
Quoique l'on dise
du glorieux passé,
l'Espagne vint à la danse,
Assistée par la France,
pour nous raser la conscience.
De flamingant ne me traîtez,
être Flamand, c'est dur assez.
Sur terre destinée aux champs de blé
on se fit des batailles,
De prétentieuses pagailles,
en nous/se traîtant de canaille.
De flamingant ne me traîtez,
être Flamand, c'est dur assez.
A cause du plus noir prolétariat,
on a vu l'allégresse
Périr
en proie de bassesse,
entre l'église et l'ivresse.
De flamingant ne me traîtez,
être Flamand, c'est dur assez.
On dit: c'étaient des collaborateurs!
Beaucoup se sont faits prendre,
Croyant faire pure
la Flandre,
c'est c'que misère engendre.
De flamingant ne me traîtez,
être Flamand, c'est dur assez.
Fascistes y'a partout, aussi chez nous,
mais comme les gens adorent
haïr ce qu'ils ignorent,
par ce refrain je t'implore:
De flamingant ne me traîtez;
je suis Flamand, fils d'ouvrier

In mijn land van Vlaanderen, mishandeld
door verwoestende oorlogen
en moeilijke tijden,
het land is stil.
Noem me geen Flamingant,
Vlaming zijn is al moeilijk genoeg.
Wat men ook zegt
over het glorieuze verleden,
Spanje kwam naar de dans,
Bijgestaan door Frankrijk,
om ons geweten te zuiveren.
Noem me geen Flamingant,
Vlaming zijn is al moeilijk genoeg.
Op land bestemd voor de tarwevelden
Werden gevechten uitgevochten,
Pretentieuze gevechten,
ons als uitschot behandelend.
Noem me geen Flamingant,
Vlaming zijn is al moeilijk genoeg.
Vanwege het zwartste proletariaat,
we hebben de vreugde gezien
Vergaan als een prooi van
onbeschaamdheid,
tussen de kerk en dronkenschap.
Noem me geen Flamingant,
Vlaming zijn is al moeilijk genoeg.
Ze zeggen dat ze collaborateurs waren!
Velen werden gevangen,
Denkend dat ze Vlaanderen zuiver
maakten,
dat is wat ellende voortbrengt.
Noem me geen Flamingant,
Vlaams zijn is al moeilijk genoeg.
Fascisten zijn overal, ook in ons land,
maar zoals mensen graag
Haten wat ze niet kennen,
met dit refrein smeed ik u:
Noem me geen Flamingant,
Ik ben Vlaming, zoon van een arbeider.

Adieu Anvers (Noé Faignient)

Adieu Anvers,
adieu la noble ville
contraint je suis,
de toy me separer
non pour mal faict,
et non pour chose vile,
Adieu Anvers,
adieu la noble ville
contraint je suis,
de toy me separer
non pour mal faict,
et non pour chose ville
mais las pour une'a
qui point comparer
on ne devroit Venus
ni Helaine,
tant est la grace,
qui gist en elle
Adieu Anvers,
adieu la noble ville
contraint je suis,
de toy me separer
non pour mal faict,
et non pour chose vile,
dont le partir me fera
doulce paine,
estant acompaigne
d'une chose tant belle
adieu Anvers,
adieu Anvers.

Vaarwel Antwerpen,
vaarwel aan de nobele stad
verplicht ben ik,
om van je te scheiden
niet door wangedrag,
en niet door een verachtelijk iets,
Vaarwel Antwerpen,
vaarwel aan de nobele stad
verplicht ben ik,
om van je te scheiden
niet door wangedrag,
en niet door een verachtelijk iets,
maar door een vrouw
onvergelijkbaar,
niet met Venus,
noch met Helaine,
zo groots is
haar genade
Vaarwel Antwerpen,
vaarwel aan de nobele stad
verplicht ben ik,
om van je te scheiden
niet door wangedrag,
en niet door een verachtelijk iets,
mijn vertrek veroorzaakt
zoete pijn
vergezeld
van zo'n schoon ding
Vaarwel Antwerpen,
Vaarwel Antwerpen.

Ach Vlaendere vrie (Thomas Fabri)

Ach Vlaendere vrie, hedel aert

Wilen werstu verre bekent.

Zo zis tu noch, maer te di waert

Draghet niit menich fel serpent.

Du wes omtrent langhe gheschent,
wertu van herte... sy.

Ach Vlaendre, Vlaendre, wat let dy.

TEKSTEN

De Leeuw van Vlaanderen (Hendrik Conscience)

De rode morgenzon blonk twijfelachtig in het oosten.
En was nog met een kleed van nachtwolken omgeven,
terwijl haar zevenkleurig beeld zich glinsterend
in elke dauwdruppel herhaalde;

De blauwe dampen der aarde hingen als een onvatbaar weefsel
aan de toppen der bomen,
en de kelken der ontwelkende bloemen openden zich met liefde
om de jongste straal van het daglicht te ontvangen.

De nachtegaal had zijn zoete liederen reeds meermalen
gedurende de schemering herhaald,
maar nu verdoofde het verwarde geschater van mindere zangers
zijn verleidende tonen.

Boodschap van de vogels (Guido Gezelle)

Gij, die kwinkt en gij, die kwedelt,
Gij, die schuifelt en die vedelt,
Gij, die neuriet, gij die tiert,
Gij die piept en tiereliert,

Gij, die wistelt en die teutert,
Gij, die knotert en die kneutert,
Gij, die wispelt en die fluit,
Gij, die tjielpt en tureluit,

Gij, die tatert en die kwettert,
Gij, die klapt en lacht en schettert,
vezelt, orgelt, zingt en speelt,
lispelt, ritselt, tjelpt en kweelt,

Gij, die kwinkelt lijk de vinken
en alom gaat slaan en klinken,
met uw bekken licht en los,
dat het kettert in den bosch:

Fluiters, zangers en de slagers,
Kermers, kriepers ofte klagers,
Vogels die, op Gods geleê
Hier ten lande of over zee,
jaagt dat uwe vleren zoeven,
achter 't gone u mag behoeven,
achter 't gone uw voedsel is,
kooren, vruchten, vleesch of visch,
vliegen, motten, andre kerven,
al wat gij maar kunt verwerven.

Gij die, op uw lange been,
diep in't slijk zit, met uw teen,
g'reed staat, met den hals gestopen,
tot dat iets komt uitgekropen
dat gij seffens vastesnakt,
gij, die elk ende een verwijt
met hetgeen gij zelve zijt.

Realiteitstunnels (Jason Silva)

We leven allemaal in culturele realiteitstunnels, zoals Robert Anton Wilson ze noemt. Deze realiteitstunnels zijn als een virtuele realiteit die onze wereld vormgeeft. Het zijn lenzen van perceptie, die ons letterlijk vertellen wat we zien. Ze zijn de kaart, maar niet het gebied.

Vaak zijn deze realiteitstunnels gevormd door trauma, door ervaringen uit het verleden en sociale conditionering, en kunnen ze onze wereld daadwerkelijk verkleinen. Ze kunnen een wereld grijs maken en haar van haar kleur beroven.

Dus is de eerste stap naar verlichting, het doorbreken van onze realiteitstunnels. We moeten naar een niveau hoger door onszelf bloot te stellen aan verschillende culturen en wereldbeelden, om zo een ego-oplossende ervaring te hebben die onze horizons verbreedt.

Enkel op die manier kunnen we groeien.

Tekst van John Berger

De aanwezigheid van een man is afhankelijk van de belofte van macht die hij belichaamt.

Vrouwen worden op een heel andere manier afgebeeld dan mannen, niet omdat het vrouwelijke anders is dan het mannelijke, maar omdat de 'ideale' toeschouwer altijd wordt verondersteld mannelijk te zijn.

Neem bijvoorbeeld dit beeld. Verander de man in een vrouw, ofwel door het je in te beelden of de afbeelding bij te tekenen. Merk dan het geweld op dat die transformatie veroorzaakt, niet omwille van het beeld an sich, maar door de aanname van de veronderstelde kijker.

Geboren worden als vrouw, betekent geboren worden binnen een toegewezen en gelimiteerde ruimte die gecontroleerd wordt door mannen.

De ontwikkeling van de sociale aanwezigheid van de vrouw is het resultaat van haar vindingrijkheid in een leven onder een dergelijke voogdij binnen een beperkte ruimte, Dit is ten koste van het zelfbewustzijn van de vrouw die in tweeën wordt gesplitst: een vrouw moet constant op zichzelf letten én wordt bijna continu vergezeld door het imago dat ze van zichzelf heeft.

Van jongs af aan is haar geleerd en aangemoedigd zichzelf voortdurend door te lichten. Ze ziet in zichzelf *de observator* en *het geobserveerde* als twee samenstellende, maar verschillende elementen van haar identiteit. Ze moet alles wat ze is en doet verifiëren, want hoe ze overkomt op anderen is van cruciaal belang.

Men zou dit kunnen vereenvoudigen door te zeggen: mannen *handelen* en vrouwen *verschijnen*. Mannen *kijken* naar vrouwen. Vrouwen *observeren* hoe ze bekeken worden.

Dit bepaalt niet alleen de meeste relaties tussen mannen en vrouwen, maar ook de relatie van vrouwen binnen zichzelf: de observator van de vrouw in zichzelf is *mannelijk*: de geobserveerde *vrouwelijk*.

Zo maakt zij zichzelf tot een object, een uiterlijk object, een attractie.

Seven Seconds (jasminesgarden23)

Ik ga iets controversieels zeggen en ik weet al dat jullie denken: “dat is ver gezocht”, want de mogelijkheid van mijn gelijk, maakt dat je cognitieve dissidentie je kritisch denken aanvalt.

Ik denk niet dat ze video's van 7 seconden door het algoritme duwen omdat het trendy is. Ik denk dat ze video's van 7 seconden door het algoritme duwen omdat ze jullie geest willen her-programmeren om een kortere aandacht-spanne te hebben.

Waarom zouden ze de mentale capaciteit die nodig is om je lang genoeg te concentreren om het denken uit te dagen, willen beperken? Ik weet zeker dat ze zich bewust zijn dat je de wereld niet kunt veranderen in 7 seconden, vooral als je iemand niet zo ver kunt krijgen om langer dan 7 seconden te luisteren.

En weet je waar ze zich ook bewust van zijn? Dat als mensen elke 7 seconden een shot endorfine kunnen krijgen, ze afhankelijk worden van het stimulerende middel. Hoe afhankelijker men is van het stimulerende middel, hoe hoger de kans dat men zich slechts met die inhoud vermaakt die die dosis onmiddellijk voedt.

Inhoud pushen om in staat te zijn om iets tot op het bot te begrijpen, zet meer dan twee hersencellen aan het werk: ook al geeft sociale onrechtvaardigheid je geen goed gevoel, ook al maakt ongelijkheid je verdrietig, toch deed die koortsdroom van 7 seconden die nergens op sloeg, je gniffelen.

Toeristenbus door Vlaanderen

Welkom iedereen op deze sightseeing tour.

Ik ben zo blij om vandaag zo veel diverse en jonge gezichten te zien. Neem zoveel video's en foto's als je wilt maar alleen als je "Ik-hartje-Vlaemsch" tagt. Aan onze rechterkant hier, of uw linkerkant, ziet u "De bootsman" van Hans Op de Beeck, de rivier op of af roeiend, naar boven of naar beneden, hangt ervan af waar je vandaan komt. Hij denkt waarschijnlijk dat hij een beter leven gaat hebben daar. Als hij maar wist met wat voor papierwerk hij te maken krijgt...

Rechts van jullie, links van mij, een kwestie van perspectief, heb je een heks die op de brandstapel wordt gezet. Dat is niet zo ongewoon: ze had waarschijnlijk een eigen mening of ze sprak Frans in Brussel, of ze wilde gewoon niet voldoen aan het patriarchaat.

De laatste heks die in Vlaanderen op de brandstapel in Vlaanderen was Martha Van Wetteren Belsele in 1684. Soms was het hebben van een paar boeken reden genoeg voor heksenverbranding.

Hier op de hoek, hebben we een Vlaamse vrouwelijke schilder. Ik kan haar naam niet echt uitspreken, maar ach, niemand herinnert zich haar: ~~want~~ ze is geen man en ze is niet blank.

Voor ons hebben we Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen. Kan ik wat enthousiasme horen van de Oost-Vlamingen?

Zoals u kunt zien zijn ze nogal verlegen in het oosten.

En hoe zit het met het westen, kunnen jullie naar ons zwaaien?

Gewoon zwaaien!

Centraal staat een blanke, heteroseksuele Vlaamse cis-kunstenaar. Daar zijn er zoveel van dat ik niet meer weet welke hij moet voorstellen.

Wat maakt het uit, hij is sowieso geprivilegieerd.

Voor ons zie je een standbeeld als eerbetoon aan alle gastarbeiders die naar een vreemd land emigreren. Onze vriend hier probeert een evenwicht te vinden tussen de zorg voor zijn kind en zijn werk, tussen terugkijken op het verleden en vooruitgaan, en dat terwijl hij door alle beperkingen heen moet die hem zijn opgelegd.

Het is nogal een gelaagd stuk.

Aan onze linkerkant hebben we een vrouw met spinnenwiel. Ze weet niet echt hoe het functioneert, maar ze probeert het gewoon, want dat is wat vrouwen doen. We duwen en duwen en duwen tot we niet meer kunnen. Zij dacht dat ze snel met pensioen zou kunnen gaan, maar die vervelende wetten die maar blijven verschuiven hebben de pensioengerechtigde leeftijd verhoogd, dus ze zal nog lang aan het wiel blijven draaien.

We zullen hier een korte pauze nemen om het prachtige landschap in ons op te nemen. Je hebt de grijze lucht. Je hebt de mooie grijze straat. Je hebt de grijze huizen en de grijze auto's. Je ziet wat grijsjarige mensen in het publiek. We zitten echt in een grijze zone!

De pauze is voorbij, laten we weer op pad gaan voor wat statistieken. Met de federale verkiezingen van 2019, won de Vlaams Nationalistische Partij 1.086.787 stemmen van de 7.218.633 stemmen, wat betekent dat ze 16,03% van het totaal aantal stemmen wonnen.

Met de verkiezingen van 2019 voor het Vlaams Parlement, won de Vlaams Nationalistische Partij 1.052.252 van de 4.238.274 stemmen, wat betekent dat ze 24,8% van het totaal aantal stemmen hebben gewonnen. Als we daar de 18,5 % stemmen bij optellen op het Vlaams Belang (de extreemrechtse partij van België), komen we uit op 43,3% van de Vlamingen die voor nationalistische ideeën stemt.

Van de 11.492.641 personen die op 1 januari 2020 officieel in België woonden, waren er 2.259.912 Belgen met een buitenlandse achtergrond en 1.426.651 niet-Belgen (personen met een buitenlandse nationaliteit). Dit betekent dat 32% van de officieel geregistreerde ingezetenen van België niet-Belgisch is of een buitenlandse achtergrond heeft, terwijl 68% Belg is met een Belgische achtergrond.

Het is moeilijker voor vrouwen om de Belgische nationaliteit te verwerven. Wijzigingen in het Belgische Wetboek van Nationaliteit in 2012 hebben geleid tot een algemene daling in het aandeel van vrouwen die Belg zijn geworden tussen 2010 en vandaag.

Het is ook hier nog steeds klote om een vrouw te zijn.

Deporteerbaar (Amina Belôrf)

Hier zijn ze dan
de kinderen van de kinderen van hun kinderen
bij grootvader op schoot
en zij
zij aan zij
in rij
vlees gekeurd
afgestempeld
heen vervoerd

daar staan ze dan
biddend
om levend terug
boven te komen
tijdens het afdalen
in het diepe donker
van de mijnen

steenkool wacht niet
boten varen weg

de tijd knaagt
net als uw geweten
laad en los de dozen
en laat los
uw gemis en uw bergen
daar hebben wij
geen boodschap aan

hou dromen groot
en zwijg uw rug kapot
oui chef non chef
tout va bien chef

hier zijn ze dan
de kinderen van de kinderen van hun kinderen
en zij
zij aan zij
vlees gekeurd
afgestempeld
afgevoerd
vanaf heden deporteerbaar

Bij nacht (Herman Teirlinck)

Mijn wereld is van kindsbeen af uitgegroeid tot een wereld van vormen die zich als een zelfstandige verborgenheid heeft ontwikkeld, om ten slotte niets gemeens meer te hebben met de andere wereld.

Nadat ik had ondervonden dat de vertrouwdheid met de andere wereld mijn wereld van vormen niet meer verrijkte, heb ik mij van die andere wereld afgewend. Het is het leven zelf dat de vormen van mijn wereld vermenigvuldigt en vermogend maakt.

Ik heb de winsten geschift en opgestapeld. Ik heb in spelonken van mijn wezen een toenemende voorraad opgedaan, waaruit ik weet te mogen putten aan de hand van mijn geheugen.

Ik kan er lange ketens herinneringen bovenhalen, een automatische ontschakeling van associaties, die mij tot in het diepste onderwuste leeg maakt. Niets is zaliger dan de bedwelming, die telkens op deze leegheid volgt en de geboorte belooft van nieuwe vormen. De weelde van mijn beeldende wereld maakt de andere volkomen bespottelijk.

En te weten dat ik haar zelfstandigheid meester ben en te allen tijde kan beletten dat nog ooit een brug tussen beide wordt geworpen, is de zegening van mijn dagen.

Is zulks een roeping te noemen?

Maar misschien lijd ik een dubbelleven? Want ik ben voor de andere wereld niet ongevoelig. Alleen weet ik dat mijn wereld van vormen, ten aanzien van de andere, geen de minste afstand doet, terwijl zij aan die andere haar eigen suggestieve kracht, haar beeldende kracht ontleent.

En ik kan het heelal in de wolken lezen.